

luister

punt

waar elke stem telt

Inspiratiekalender PAG BaO schooljaar 2026-2027

LUISTER.PUNT

Waar elke stem telt.

In een wereld vol lawaai kiezen wij bewust voor luisteren. Echt luisteren. Naar wat gezegd wordt en naar wat nog geen woorden kreeg. Luister.punt is geen plaats, maar een houding. Een uitnodiging om stil te vallen, af te stemmen en ruimte te maken voor elkaar.

Met vier krachtige invalshoeken plaatsen we luisteren centraal:

- **Met je hart hoor je meer**

Luisteren begint bij wederkerigheid. Pas als we elkaar écht proberen te begrijpen, ontstaat verbinding.

- **Oordeel niet, deel je oor**

Luisteren zonder oordeel opent deuren. Het maakt ruimte voor kwetsbaarheid, zeker in een wereld waar snel geoordeeld wordt.

- **Zet je stem niet op stil**

Iedereen heeft iets te zeggen. Luisteren betekent ook: anderen aanmoedigen om hun stem te laten horen.

- **Elke stem verdient oortjes**

Niet alleen de luidste stemmen tellen. Juist wie stiller is, verdient extra aandacht. Luisteren kan troosten, verbinden en warmte brengen — een kleine daad met grote impact.

Luister.punt wil plekken creëren waar verhalen mogen landen. Waar jongeren ervaren: ik word gezien, ik word gehoord, ik hoor erbij.

Van speelplaats tot leefgroep, van klas tot kampvuur — overal kan een luisterpunt ontstaan.

Want waar geluisterd wordt, groeit vertrouwen.

En waar vertrouwen groeit, krijgen mensen een stem.

Een kalender als inspiratiebron voor het jaarthema

Met deze kalender bieden we jullie graag een aanknopingspunt om met het jaarthema aan de slag te gaan. Wij doen verschillende suggesties, gekoppeld aan het centrale thema of aan één van de vier invalshoeken (cfr. uitleg thema vorige pagina). Sommige suggesties zijn uitgewerkt, andere suggesties zijn summier maar geven hopelijk wat ideeën om de eigen creativiteit te prikkelen.

Elke maand vind je:

- Een klassieke kalender waar wij **enkele dagen** aanstippen die vanuit het thema interessant zijn om eventueel bij stil te staan. Er is ruimte gelaten voor eventueel **verjaardagen** van collega's of leerlingen en voor eigen **notities**. In de rode kader vind je telkens **een weetje, of een quote, of een filmpje**, telkens gelinkt aan het thema.
- Een overzicht met suggesties van activiteiten of methodieken

1. Schoolbreed

2. Voor de leerlingen / op klasniveau:

Kleuters

1e - 3e leerjaar

4e - 6e leerjaar

3. Activiteiten vanuit de context

4. Voor de collega's

Op de volgende pagina vind je Belleman Bosco, een centrale figuur die voor een verhalend element kan zorgen gedurende het schooljaar. Het staat je uiteraard vrij om met deze figuur te werken en om deze naar eigen creativiteit in te vullen.

Achteraan kan je verschillende bijlagen vinden waarnaar in de kalender verwezen wordt. Dit zijn enkele uitgewerkte methodieken en activiteiten.

Wij wensen jullie alvast een schitterend schooljaar toe!

PAG BaO-werkgroep

Jolien en Sofie (Don Bosco Vorming & Animatie), **Inse** (Pedagogische Begeleidingsdienst)

Hallo, hallo, ik ben Belleman Bosco!

Wie is Belleman Bosco?

Vorig jaar hadden we reus Gio die met zijn avonturen als rode draad kon dienen voor het jaarthema op school. Dit jaar geven we ook graag enkele suggesties om een verhalend element toe te voegen aan het jaarthema Luister.punt. Een belleman is iemand die vroeger nieuws aankondigde op het plein. Belleman Bosco belt niet zomaar. Hij belt om ons te herinneren wat echt belangrijk is: elkaar horen, de tijd nemen, ruimte maken voor iedereen en luisteren naar je hart.

Je kan Belleman Bosco op verscheidene manieren gebruiken. Hiernaast is een suggestie qua beeldvorming maar voel je vrij om er je eigen versie van te maken.

Wat kan Belleman Bosco allemaal doen?

Hij brengt dingen onder de aandacht.

Hij komt langs in klassen, in verhalen of projecten.

Hij belt om belangrijke momenten aan te kondigen.

Hij deelt kleine boodschappen en uitdagingen.

Hij stelt vragen die ons aan het denken zetten over luisteren.

Hij verzamelt verhalen, ideeën en wensen van kinderen.

Hij herinnert ons eraan dat luisteren een superkracht is.

Eigenschappen van Belleman Bosco

Hij heeft een groot hart: hij ziet en voelt wat mensen nodig hebben.

Hij heeft grote oren: hij luistert echt, zonder oordelen, en hoort wat niet gezegd wordt.

Hij geeft iedereen een stem: hij moedigt aan om te spreken en biedt ruimte aan kleine en stille stemmen.

Hij brengt verbinding: hij brengt mensen samen, net zoals een bel mensen samen roept.

September 2026

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
Jom Kipoer (Joodse verzoeningsdag) 21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

- 5 september** - Internationale Dag van de Liefdadigheid
Even stilstaan bij onze omgeving en helpen waar anderen het moeilijk hebben.
- 21 september** - Internationale Dag van de Vrede
Vrede begint bij eerst luisteren vóór reageren.
Vrede ontstaat waar mensen elkaar proberen te begrijpen.
- 29 september** - Wereldhartdag
Luister naar je lichaam: het belang van een gezonde levensstijl in het kader van hart- en vaatziekten.

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Wist je dat we gemiddeld 60% van onze communicatietijd luisteren, maar dat we daar slechts 25% echt van onthouden?

Varia: Introduceer de 'Luister-SOS': een korte EHBO-gids voor op de speelplaats met drie gouden regels om een ruziënd vriendje écht te troosten

Schoolbreed

Geluidsjagers: Organiseer een schoolbrede activiteit waarbij klassen de stilste en de luidste plaatsen van de school in kaart brengen. Je kan de leerlingen ook actief op zoek laten gaan naar een geluid (cfr Q-music, het geluid).

De Stille stemmenbus: Een fysieke brievenbus waar leerlingen anoniem vragen of zorgen in kunnen achterlaten, die maandelijks door het pastorale team worden gelezen.

Het Grote Luisterkwartier: Organiseer maandelijks op een vast moment (bijvoorbeeld de eerste vrijdag van de maand) een kwartier waarin de hele school stilvalt.

Via de intercom klinkt een rustgevend geluidsfragment, een kort bezinningsverhaal of een gerichte luisteropdracht die alle klassen op dat exacte moment gelijktijdig uitvoeren.

KLEUTERS

De Luisterhoed: Eén kleuter draagt een versierde hoed en mag vertellen; de rest van de kring zet de "onzichtbare luisteroren" op.

Tikker de tik: Een kleuter zit geblinddoekt in de kring; een andere kleuter tikt met een voorwerp. De geblinddoekte kleuter raadt waar het geluid vandaan komt.

1-2-3

Klankenspeurtocht: Leerlingen lopen per twee geblinddoekt over de speelplaats en navigeren puur op de klank en instructies van hun partner.

De Complimentenmicrofoon: Een plastic microfoon gaat rond in de klas. Het kind met de microfoon mag luisteren naar de anderen die complimentjes gooien.

4-5-6

De Levende Podcast: Oudste leerlingen interviewen elkaar in duo's over hun hobby's of dromen en nemen dit (audio) op voor de schoolradio.

Het Geruchtenfeest: Speel het klassieke fluisterspel, maar koppel er een nabespreking aan over hoe nepnieuws en roddels ontstaan door slecht te luisteren.

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

De Bib-luisteraar: Werk samen met de lokale openbare bibliotheek voor een interactieve voorleessessie.

Collega's

De Babelbox: Start elke personeelsvergadering met een 'luisterduo' van 3 minuten, waarin twee collega's uitwisselen over een thema of een vraag.

Levende domino: een collega deelt een ervaring, weetje over zichzelf. De collega die zich hierin herkent loopt zo snel mogelijk naar deze collega en haakt zijn of haar arm in deze van de collega die de ervaring deelde, zo maak je met je team gaandeweg een 'levende domino'.

Oktober 2026

maandag

dinsdag

woensdag

donderdag

vrijdag

zaterdag

zondag

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

- 1 oktober** – Internationale Dag van de Ouderen
Een uitnodiging om tijd te maken voor verhalen van oudere generaties.
- 2 oktober 1869** – Mahatma Gandhi
"In de stilte vind je de kracht om echt te luisteren naar wat er toe doet."
- 7 oktober 1931**: Desmond Tutu:
"Luisteren is de ultieme daad van liefde en de enige weg naar echte verzoening."
- 10 oktober** – Wereld Dag van de Mentale Gezondheid
Hoe gaat het echt?

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Wist je dat in de baarmoeder het gehoor het allereerste zintuig is dat volledig is ontwikkeld? Nog voordat we kunnen zien of aanraken, luisteren we al naar de hartslag van onze moeder. Luisteren zit in ons DNA vanaf het allereerste begin.

Schoolbreed

Plein of Plek van ontmoeting: Richt een bankje in op school (verf het, versier het met vlaggetjes) en hang er een plakkaatje op "ontmoetingsbank" (cfr. Warme William). Een bankje om je even te zetten en je hart te luchten. Om kwetsbaarheid bespreekbaar te maken. Want het is waar wat ze zeggen: iemand hebben om mee te praten helpt. Alleen doen onze kinderen en jongeren het veel te weinig.

Luistermuur: Een centrale plek waar kinderen gedurende het jaar boodschappen, tekeningen of stemmen kunnen achterlaten – start in oktober met "Dit wil ik dat je over mij weet".

Buddywerking kick-off: Koppel kleuters aan oudere leerlingen voor een heel jaar van "samen luisteren".

KLEUTERS

Knuffelinterview: kinderen "interviewen" hun knuffel en vertellen daarna wat de knuffel hen toevertrouwde.

Luisterkring met klankstokken: een eenvoudig ritme doorgeven in de kring – wie luistert, kan meedoen.

Verhalenhoek openen: een speciale plek met kussens waar kinderen mogen vertellen én luisteren.

1-2-3

Bingo met luistervragen: niet "vind iemand die van voetbal houdt", maar "vind iemand die je iets vertelt dat je nog niet wist".

Interview een medeleerling: eenvoudige vragen stellen, actief luisteren, en daarna de ander voorstellen aan de klas.

Luisterlied leren: een gezamenlijk lied rond het thema, bijvoorbeeld met gebaren.

4-5-6

Stilte-experiment: een ochtend bewust stil starten en reflecteren op wat je hoort als je zelf zwijgt.

Debat met luisterregels: een klasgesprek waarbij je alleen mag reageren als je eerst samenvat wat de vorige spreker zei.

Speeddate: Leerlingen zitten in duo's tegenover elkaar in een cirkel. Om de 5 minuten wordt er doorgeschoven en krijgen ze een andere gesprekspartner.

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

Woonzorgcentrum-bezoek: Leerlingen trekken naar het lokale rusthuis om te luisteren naar de levensverhalen van de oudere generatie (bvb. "Hoe speelden jullie vroeger?").

Collega's

"Luisterkoffie": duo's krijgen 15 minuten om écht te luisteren zonder te onderbreken.

November 2026

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
						Allerheiligen 1
Allerzielen Start Herfstvakantie 2	3	4	5	6	7	Hindoeïstisch Divali 8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	Boeddhistisch Loi Krathong 24	25	26	27	28	Start Advent 29
30						

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

- 11 november** – Wapenstilstand
Hoe luisteren centraal staat in de weg naar vrede.
- 13 november** – Wereldvriendelijkheidsdag
Kleine daden van aandacht maken een groot verschil.
- 20 november** – Internationale Dag van de Rechten van het Kind
Kinderen hebben recht op een stem én op volwassenen die luisteren.

Advent: 29 november - 24 december

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Het woord 'luisteren' bevat in het Engels (listen) exact dezelfde letters als het woord 'stilte' (silent). Dit is geen toeval: je kunt pas écht naar de ander of naar je eigen lichaam luisteren als je de innerlijke en uiterlijke ruis stil kunt leggen.

Schoolbreed

Luister naar je lichaam: Introduceer een dagelijks 'bodyscan'-moment van 3 minuten direct na de middagpauze.

Spreekers uitnodigen: Nodig een spreker uit om tijdens de middagpauze de leerlingen iets bij te leren (zie ook onderaan bij het levende-boeken initiatief)

KLEUTERS

Experimenteren met geluid en stem / Onder water duiken:

Vul een grote plastic bak met water en laat kleuters met hun oren dicht bij het wateroppervlak luisteren naar voorwerpen die zinken. Laat ze daarnaast met hun stem spelen, spreek een bekend versje uit met een 'boze reuzenstem', een 'stille muizentoon' of een 'verdrietige snik' en ontdek hoe de klank de sfeer verandert.

Emoties uitdrukken / Inside Out: Gebruik de basisemoties uit de film Inside Out (Plezier, Verdriet, Angst, Woede). Maak vier grote 'Luisterpotten'. Als een kleuter zich boos of verdrietig voelt, mag hij een gekleurde knikker in de juiste pot gooien, zodat de juf of meester weet wanneer een luisterend oor nodig is.

1-2-3

Stemmetjes in je hoofd / Klara for Kids & emoties:

Gebruik fragmenten van Klara voor kinderen of klassieke muziekstukken (zoals De Vier Jaargetijden of Peter en de Wolf). Laat de leerlingen luisteren en raden welke emotie of 'stem' (blij, boos, bang, donkere gedachten) de instrumenten uitdrukken. Leer hen dat donkere gedachten in je hoofd er mogen zijn, maar dat je erover mag praten.

Veilige plek:

Richt in de klas een fysieke 'Luister-oase' of 'Veilige plek' in met een zacht tapijt, hoofdtelefoons en kussens. Dit is een zone waar kinderen zich kunnen terugtrekken als het in hun hoofd te druk wordt, om daar te luisteren naar rustgevende geluiden of audioverhalen.

4-5-6

Hart doorgeven / Proactieve cirkel:

Start de week met een proactieve cirkel in de kring. Er wordt een houten hart doorgegeven. Wie het hart vasthoudt, deelt een succes of een zorg van de afgelopen week. De rest van de cirkel mag niet reageren of oordelen, alleen actief en respectvol luisteren.

Bouw een 'Zorgenmuur' van kartonnen dozen in de klas. Daarnaast komt een afgesloten, anonieme brievenbus. Leerlingen die ergens mee zitten (donkere gedachten, ruzie, stress), kunnen hun zorg op een briefje schrijven en posten. De leerkracht leest de briefjes en pikt de signalen groepsgericht of individueel op.

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

Het 'Levende Boeken'-initiatief: Leerlingen zoeken een persoon uit het dorp/de buurt met een bijzonder levensverhaal (bijvoorbeeld een vluchteling, een imker of een oudere inwoner) om gedurende twintig minuten heel gericht naar hun verhaal te luisteren.

Collega's

De 'Wandelende Vergadering' (Walking Meeting): Stel aan het team voor om de traditionele personeels- of werkgroepvergadering in november te vervangen door een wandelbijeenkomst in duo's. De helft van de wandeltijd luistert collega A ononderbroken naar de ideeën en bezorgdheden van collega B, daarna wisselen de rollen om.

December 2026

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
	1	2	3	4	Joodse Chanoeke 5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
Start Kerstvakantie 21	22	23	24	Kerstmis 25	26	27
28	29	30	31			

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

3 december – Internationale Dag van Personen met een Handicap

Extra aandacht voor inclusie en ruimte maken voor elke stem.

10 december – Dag van de Mensenrechten

Sterke link met waardigheid, stem geven en erbij horen.

Advent: 29 november - 24 december

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Filmpje kwetsbaarheid & luisteren:

Schoolbreed

Adventstegels ("Met je hart hoor je meer"): Leg een centraal 'pad van de Advent' aan in de inkomhal met grote papieren of kartonnen stoeptegels. Elke adventsweek leggen de klassen een nieuwe tegel met daarop een symbool van een hart en een oor. Bij de start van de Advent is de tegel grijs/gesloten. Naarmate Kerstmis nadert, vullen de tegels zich met woorden van hoop en warmte die de kinderen bij elkaar hebben 'gehoord'.
Zie bijlage voor de volledige methodiek

KLEUTERS

Stethoscoop, dokter: Organiseer een 'Luisterdokter'-moment in de centrale hal. De kleuters mogen met een echte of speelgoedstethoscoop luisteren naar de hartslag van een klaspop of de leerkracht. De boodschap: "Het hart klopt voor jou, God luistert naar elk klein hartje."

Oorverwarmers – ik zie iets anders dan ik hoor: Zet een kleuter een grote, versierde oorverwarmer op. De klasgenootjes beelden zonder geluid een emotie uit (blij, verdrietig, boos). De kleuter met de oorverwarmer ervaart dat je soms heel goed moet kijken én luisteren om te begrijpen wat er in de ander omgaat. Sluit af met een warm 'luisterknuffelmoment'.

1-2-3

Hart met oortjes: Alle leerlingen dragen tijdens een centraal adventsmoment een zelfgemaakte badge of medaille: een warm rood hart met grote, grappige knutseloortjes. Dit herinnert hen eraan om die dag op de speelplaats niet met hun mond, maar met hun 'hartoortjes' te reageren als iemand alleen staat.

Wenskaars: Geef elk kind een sjabloon van een grote rode adventskaars. Binnenin de vlam tekenen of schrijven ze een geheim dat ze aan niemand durven te vertellen, of een wens voor iemand die het moeilijk heeft. De kaarsen worden in de klas opgehangen.

4-5-6

Quote Kleine Prins: "Alle dingen die echt belangrijk zijn kan je niet zien met je ogen maar enkel met je hart."

Laat de leerlingen in de gangen een 'Onzichtbare Tentoonstelling' maken. Ze hangen lege schilderijlijsten op. Bezoekers moeten via een QR-code (of een opgeschreven tekstje) luisteren naar wat er in de lijst 'te zien' is (een verhaal van hoop of vriendschap).

Onzichtbaar stille mensen zoeken: Laat de leerlingen in de week voor Kerstmis op zoek gaan naar de 'stille helpers' op school of in hun omgeving (de poetsvrouw, de ICT-coördinator, de grootouder die altijd soep maakt). Ze nemen een kort interview met hen op over wat hen hoop geeft en spelen dit audiofragment af in de klas, de audiofragmenten kunnen ook onderdeel vormen van de 'onzichtbare tentoonstelling', zie hierboven.

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

Tijdens de laatste week van de advent zetten heel wat mensen zich extra hard in voor anderen. Denk bijvoorbeeld aan 'De Warmste Week'. Dit jaar vlamt De Warmste Week voor een warme thuis voor iedereen. Iedereen verdient een warme thuis. Een plek waar liefde, respect, veiligheid en geborgenheid vanzelfsprekend zijn. Zet jezelf, je leerlingen, je collega's en/ of de school in voor een warme thuis voor vele...

Collega's

De 'Stille Stoel' in de lerarenkamer: Plaats in december een specifieke, comfortabele zetel in de lerarenkamer met een bordje: "Luisterpunt: even landen". Het doel is dat wie op deze stoel gaat zitten, niet over schoolwerk praat (bv. dat een collega de tijd neemt om 5 minuten écht te luisteren naar hoe het met die persoon gaat in deze drukke decembermaand).

Januari 2027

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
				1	2	3
4	5	Drie Koningen 6	Orthodox kerstfeest 7	Orthodox kerstfeest 8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	Feest van Don Bosco 31

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

- 3 januari 2003** - Greta Thunberg:
"Ik wil niet dat jullie naar mij luisteren. Ik wil dat jullie naar de wetenschappers luisteren."
- 15 januari 1929** - Martin Luther King Jr.:
"Een rel of oproer is in de kern de taal van hen naar wie niet geluisterd is."
- 21 januari** - Internationale Knuffeldag
Geef een knuffel aan wie het nodig heeft.
- 28 januari** - Dag van de poëzie.
Laat je raken door een mooi gedicht.

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Deze kortfilm laat prachtig zien hoe een personage heel goed kijkt en luistert naar de diepere noden van een speelplaats-pestert, waardoor de dynamiek volledig omslaat.

Schoolbreed

Maak op de speelplaats of op een plek waar leerlingen, leerkrachten, ouders en andere mensen vaak passeren, een opstelling (bord, blad, vuilbak, ...) waarbij je één of enkele keren een vraag stelt met mogelijke antwoorden. Het antwoord geven wordt op een creatieve manier gedaan. bijvoorbeeld door touwtjes te verbinden, afval in een bepaalde vuilbak te doen, een pingpong balletje in een buis te steken, ... stel vragen in functie van 'verbinding', feest van Don Bosco, ...
[Zie bijlage voor de volledige methodiek](#)

KLEUTERS

Grigio, de mysterieuze verschijning

Duik mee in het verhaal van Grigio.

Grigio gaat met ons op pad

Bewegingsspel op basis van het verhaal van Grigio: één kind is Don Bosco (ogen dicht of blinddoek), één kind is Grigio en leidt Don Bosco zachtjes aan de hand door de klas naar een "veilige plek".

[Zie bijlage voor de volledige methodiek](#)

1-2-3

Grigio's pootafdrukken

Verhaal van Grigio die overal op bezoek gaat ...

"Don Bosco vandaag"

Drie waarden van Don Bosco centraal stellen:

1. Vriendschap – er zijn voor elkaar
2. Vreugde – plezier hebben is goed
3. Geloof – ergens in geloven, in iets groter dan jezelf

Waardenmuur Kinderen schrijven of tekenen:

Iemand in mijn klas of buurt die dit doet...

Ik doe dit zelf wanneer...

Ik zou dit willen doen door...

[Zie bijlage voor de volledige methodiek](#)

4-5-6

Storycubes van Don Bosco

Kinderen gooien met één of meerdere kubussen en combineren de vlakken die ze gooien tot een verhaal. Bijvoorbeeld: "Het huis in Becchi" + "Pestkoppen" + "Vriendschap" → een verhaal over hoe de jonge Giovanni ondanks armoede en pesten toch een vriend werd voor anderen.

Op reis naar Don Bosco

Laat kinderen, door het aanbieden van verschillende bronnen, zelf kiezen hoe ze Don Bosco voorstellen:

Tekenen/schilderen – Portret of favoriete scène

Schrijven – Brief aan Don Bosco of interview

Filmpje – Korte reportage in groepje

Theater – Scène naspelen voor de klas

Krant – Nieuwsartikel alsof hij nu leefde

[Zie bijlage voor de volledige methodiek](#)

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

"Hart onder de riem"-actie voor de buurt: Leerlingen maken: complimentenkaarten, warme boodschappen of kleine tekeningen die kunnen verspreid worden in een woonzorgcentrum, bibliotheek, buurtwinkel, ziekenhuis, of aan voorbijgangers. Jullie kunnen het hebben over hoe kleine woorden een groot verschil maken, hoe vriendelijkheid helpt tegen pesten, hoe iedereen mee verantwoordelijkheid draagt voor een fijne omgeving.

Collega's

Elke stem verdient oortjes ... Ik luister graag naar je idee ...
Don Bosco wil voor mij zeggen...?

Februari 2027

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
1	Maria Lichtmis 2	3	4	5	6	7
Start Krokusvakantie Start Ramadan 8	Aswoensdag 9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

5 februari – Dikke Truendag
Verwarmen met je trui en je hart.

13 februari – Wereldradiodag
Een mooie symbolische dag rond stem, geluid en gehoord worden.

20 februari – Werelddag van Sociale Rechtvaardigheid
Over ruimte maken voor stemmen die minder gehoord worden.

Advent: 11 februari - 27 maart

VERJAARDAGEN

NOTITIES

ABC'S OF SOLIDARITY

The Solidarity Code:

Schoolbreed

Steun met de school een solidariteitsproject in de buurt. Check hier de sociale kaart (<https://www.desocialekaart.be/>) van jouw stad of gemeente - en kom zo te weten welke erkende instanties jullie tijd, energie of materiaal kunnen gebruiken. Zet je solidariteitsvoelsprietten ook aan voor solidariteitswerken op basis van vrijwilligers want deze vind je niet via deze website.

Denk aan: ongeopende voeding doneren aan een sociaal restaurant, tijd doorbrengen samen met ouderen en mensen die minder gegoed zijn, samen een speelweide aanleggen op een sociale boerderij, afval rapen langs speeltuintjes en speelweides, tekeningen en kaartjes maken voor je schoolburen, nodig je schoolburen eens uit voor een koffie, taart en gesprek, schilder een grijze muur op school of in de buurt (met toestemming ;-)).

KLEUTERS

Vastenpot

Beetje bij beetje wordt de pot vol – kleine daden tellen mee.

Een grote glazen pot staat centraal in de klas. Elke keer dat een kind iets goeds doet – iemand helpen, iets delen, lief zijn – gaat er een knikker, steentje of pompom in de pot. Het doel: de pot vullen tegen Pasen. Als de pot vol is, doet de klas samen iets goeds voor de school of buurt.

Vastentakker

Vasten is zoals een akker bewerken – je plant iets goeds en het groeit.

Hoe het werkt: Maak een grote bruine "akker" op de muur (bruin papier). Elk kind heeft een zaadje (klein kaartje). Elke week dat ze iets goeds doen, planten ze het zaadje in de akker. Tegen Pasen is de akker vol bloemen en planten.

[Zie bijlage voor de volledige methodieken](#)

1-2-3

Vastenverhalen

Elke week staat er een verhaal centraal over mensen die iets loslieten en daardoor iets groters vonden – als spiegel voor eigen keuzes.

Verhalen vanuit de bijbel, gewone mensen, historische figuren, ...

De Vastentuin

Vasten is zoals een tuin onderhouden – onkruid wieden, goede dingen planten, geduldig wachten op groei.

Elke leerling heeft een eigen "tuinblad" – een vel met een lege tuin. Doorheen de vastenperiode vullen ze dit met wat ze planten (goede intenties), wat ze wieden (slechte gewoontes) en wat er uiteindelijk bloeit (wat het opleverde).

[Zie bijlage voor de volledige methodieken](#)

4-5-6

De Vastenspiegel

Centrale vraag: "Wat zie ik als ik eerlijk in de spiegel kijk?"

Kinderen werken gedurende de vastenperiode aan zelfreflectie via drie lagen:

- Beginnen – iets nieuws proberen dat goed is voor anderen
- Volhouden – iets wat al goed gaat, bewust verder doen
- Stoppen – iets loslaten dat niet goed is (roddelen, schermtijd, klagen)

De Vastenrugzak

We leggen dingen neer die zwaar zijn en we geven dingen weg die anderen blij maken. Een echte kleine rugzak hangt in de klas – Belleman Bosco's rugzak, of die van een zelfgekozen klasfiguur. Kinderen stoppen er aan het begin van de week een "zwaar ding" in (getekend op stenen): ruzie, verdriet, iets niet willen delen. Op vrijdag halen ze het eruit en gooien het symbolisch weg.

[Zie bijlage voor de volledige methodieken](#)

Collega's

Er moeten mensen zijn die zonnen aansteken | Toon Hermans

[Zie bijlage voor de volledige tekst.](#)

Maart 2027

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
1	2	3	4	5	6	7
Einde Ramadan 8	9	10	Suikerfeest 11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	Palmzondag 21
Joods Poerim 22	Hindoeïstisch Holi 23	24	25	26	27	Pasen 28
Start Paasvakantie 29	30	31				

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

- 1 maart** – Complimentendag
Een klein woord kan iemand echt raken.
- 8 maart** – Internationale Vrouwendag
Historisch ook een strijd om gehoord te worden.
- 21 maart** – Werelddag van het Syndroom van Down
Een sterke dag rond inclusie en gelijkwaardige aandacht.

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Quote: "Spreken is zilver, luisteren is goud. Want wie spreekt herhaalt wat hij al weet, wie luistert leert wat hij nog niet wist." (Vrij naar de Dalai Lama)

Schoolbreed

Fluisterdag / Stille zone: Richt een centrale 'Stilteplek' in op de speelplaats met kussens en boomstammen waar niet gesproken mag worden.

Fluistermaand: Introduceer een 'Stiltesymbool'. Als dit opduikt in de gang, switcht iedereen automatisch naar een fluisterstem.

Complimentendag (1 maart): Hang een grote 'Pluimenmuur' in de inkomhal waar iedereen anoniem complimenten op post-its kan achterlaten.

KLEUTERS

De Luistersteen: Geef een voelsteen door in de kring; enkel de leerling die de steen vasthoudt mag praten, de rest luistert actief.

Luisterhoeken: Plaats grote reuzenschelpen, oude telefoons en trechters waarmee ze kunnen luisteren naar 'het ruisen van de zee' of elkaar.

Complimenten-doods: Laat de kleuters tekeningen maken voor elkaar als visueel compliment en verzamel deze in een klas-brievenbus.

De Fluistermicrofoon: Gebruik een knutselmicrofoon. Wie erin fluistert, wordt versterkt door de absolute stilte van de luisterende groep.

1-2-3

Mindfulness oefening: Start de dag met de 'Kikker-oefening' (Eline Snel) waarbij leerlingen rechtop zitten en focussen op hun ademhaling.

Positief roddelen: Zet één leerling met de rug naar de klas. De klasgenoten fluisteren positieve eigenschappen over deze persoon, die de leerling mag horen.

Complimenten-ketting: Geef elke leerling een papieren strook. Schrijf er een compliment op voor een klasgenoot en lijm ze aan elkaar tot een lange klasslinger.

4-5-6

Mindfulness oefening: Introduceer een mindfulness via een audio-begeleiding na de middagpauze om de drukte van de speelplaats los te laten.

Stilteboek: Geef leerlingen dagelijks 3 minuten de tijd om in absolute stilte hun gedachten, zorgen of dankbaarheden op te schrijven.

Warme stoel: Laat een leerling op een centrale stoel zitten. Klasgenoten schrijven of zeggen om beurt wat ze in die persoon waarderen.

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

Bezoek aan een gebedshuis: Bezoek de lokale kerk, moskee of een stiltecentrum in de stad om te ervaren hoe architectuur stilte kan versterken.

Collega's

Van klacht naar compliment: Daag collega's uit om tijdens de personeelsvergadering elke frustratie over een leerling om te buigen naar een talent (bijv. van 'praatziek' naar 'communicatief sterk').

Complimentenestafette: Start een leraren-complimentenboek dat elke avond op het bureau van een andere collega moet landen.

April 2027

maandag

dinsdag

woensdag

donderdag

vrijdag

zaterdag

zondag

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	Start Joodse Pesach 22	23	24	25
26	27	28	29	30		

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

2 april – Wereld Autismedag

Belangrijk moment rond anders communiceren en anders luisteren.

2 april 1934 – Marshall Rosenberg:

"Empathie vereist dat we onze geest leegmaken en met ons hele wezen naar de ander luisteren."

3 april 1934 – Jane Goodall:

"Alleen als we luisteren en begrijpen, zullen we zorg dragen. Alleen als we zorg dragen, zullen we helpen."

28 april 2027: Internationale Dag tegen Lawaai

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Quote: "De meeste mensen luisteren niet met het doel om te begrijpen; ze luisteren met het doel om te antwoorden." – Stephen Covey.

Schoolbreed

Het Luisterpunt in de klas: Overal kan een luisterpunt ontstaan – ook in de klas. De klas wordt zelf een plek waar verhalen mogen landen.

De klas richt samen een echte Luisterpunthoek in: een zacht kleed of tentje, kussens in een kring, het Luisterpuntje (knuffel)

- Een "luisterregel"-poster, gemaakt door de kinderen zelf (Als iemand praat, kijk ik naar hem of haar - Ik wacht tot iemand klaar is voor ik praat - Ik lach niet als iemand iets moeilijks vertelt - Ik zeg: "Ik hoor je")

KLEUTERS

Wat hoor ik met mijn hart? Stilte-experiment:

Kinderen sluiten hun ogen en luisteren 1 minuut. Wat horen ze allemaal? Daarna: "Maar hoe voelt de juf zich vandaag? Dat hoor je niet met je oren alleen..."

Blij, verdrietig of boos? Kinderen krijgen drie gezichtskaartjes. De juf vertelt korte situaties zonder emotie te benoemen. Kinderen houden het juiste kaartje omhoog. Hoe wisten ze dat? Niet alleen uit de woorden, maar uit de toon, het gezicht, de houding.

[Zie bijlage voor de volledige methodieken](#)

1-2-3

Radio Luister.punt

De klas richt een kleine Radio Luister.punt in – een hoekje met een speelmicrofoon, twee stoelen, en een zelfgemaakt "ON AIR"-bordje. Kinderen wisselen af als interviewer en als gast.

Twee kinderen gaan naar Radio Luister.punt. De interviewer stelt drie vragen aan de gast. De rest van de klas luistert. Na afloop mag de klas één reactie geven – geen oordeel, maar een echte reactie:

"Wat jij zei over... raakte me omdat..."

[Zie bijlage voor de volledige methodieken](#)

4-5-6

Het Luistervuur

Een vuurplek is de oerplek van verhalen vertellen en luisteren. We brengen die sfeer naar de klas – warm, veilig, zonder oordeel.

Eén keer per week gaan kinderen in kleine groepjes van 4-5 naar de vuurplek.

Het kampvuurboek: Een dik schrift bij het kampvuur. Na elk kampvuurmoment schrijft de leerkracht (of een kind) één zin op die iemand zei en die de moeite waard is om te bewaren. Aan het einde van het jaar is het een boek vol stemmen van de klas.

[Zie bijlage voor de volledige methodieken](#)

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

Fluistergids in het museum: Bezoek een lokaal museum met de opdracht om in duo's de kunstwerken enkel in een fluistertoon aan elkaar te beschrijven.

Collega's

Wekelijkse omdenker: Hang wekelijks een 'omdenk-quote' op het whiteboard in de lerarenkamer

(<https://omdenken.nl/persoonlijk/inspiratie/quotes/>)

Mei 2027

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
					1	Orthodox Pasen 2
3	4	5	O.L.H. Hemelvaart 6	7	8	Moederdag 9
10	11	12	Feest Maria Mazzarello 13	14	15	Pinksteren Offerfeest Eid Al-Adha 16
Pinkster maandag 17	18	19	Boeddhistische Wesak 20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

- 15 mei** – Internationale Dag van het Gezin
Een gezin groeit waar mensen zich gehoord voelen.
- 16 mei** - I Love to Listen Day (Internationale Dag van het Luisteren)
- 20 mei** – Geboortedag van Carl Rogers (1902)
Pionier van empathisch luisteren.

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Zwijgen is geen optie:

Schoolbreed

Luisterweek: elke dag een ander zintuig centraal – oren, maar ook "luisteren met je ogen" (lichaamstaal), "luisteren met je handen" (braille, gebarentaal)...

Stemsessies: kinderen mogen stemmen over concrete schoolzaken (speelplaatsinrichting, activiteiten), voorafgegaan door luistermomenten waarin argumenten worden gedeeld.

KLEUTERS

Stembus voor kleuters:

- Met pictogrammen stemmen over een klasactiviteit, de mascotte van de klas, het lekkerste fruitje,
- Welk liedje gaan we zingen? Welk verhaaltje gaan we lezen? Maak stembussen met een afbeelding voor elke optie en laat de kinderen stemmen met kartonnen kaartjes of muntjes. De optie met de meeste stemmen wint.

Actielied:

Kijk samen met je klas naar een thema waar ze hun stem over willen laten horen. Maak er een actielied over en zing het met de hele klas.

1-2-3

Klasparlement:

De kinderen oefenen in vergaderen met een spreekbeurt, een luisterbeurt en een stemronde.

Start een petitie:

Waar wil je klas graag meer aandacht voor? Kies een belangrijk thema en ga op pad met een petitie.

Actielied:

Kijk samen met je klas naar een thema waar ze hun stem over willen laten horen. Maak er een actielied over en zing het met de hele klas.

4-5-6

Leerlingenraad in actie:

Concrete voorstellen uitwerken én presenteren aan directie, gebaseerd op een luisterronde bij medeleerlingen.

Filosoferen over luisteren:

Wat betekent het om gehoord te worden?

Wanneer voelde je je niet gehoord? Wat deed dat met je?.

Actielied:

Kijk samen met je klas naar een thema waar ze hun stem over willen laten horen. Maak er een actielied over en zing het met de hele klas.

Decibelmeter:

Laat je stem horen. Doe een wedstrijd: welke klas kan zich het luidst laten horen?

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

Bezoek aan gemeenteraad of jeugdraad.

Nodig een gast spreker uit rond kinderrechten of inspraak.

Collega's

Geheime Luistervink: Elke leerkracht trekt een naam van een collega en luistert die week extra aandachtig naar wat deze collega zegt en doet. Aan het einde van de week volgt er een kort gesprek van wat je is opgevallen aan je collega.

Juni 2027

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	Vaderdag 13
14	15	16	17	18	19	Orthodox Pinksteren 20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

INTERESSANTE DAGEN DEZE MAAND

- 20 juni** – Wereldvluchtelingendag
Ruimte maken voor verhalen van mensen onderweg.
- 21 juni** – Wereldhumanismedag
Menselijkheid begint bij aandacht voor elkaar.
- 23 juni** – Dag van de Mantelzorger
Mantelzorgers luisteren vaak tussen de regels door.

VERJAARDAGEN

NOTITIES

Paus Franciscus Ted Talk

Schoolbreed

Luisterpunt-festival: elke klas toont iets wat ze geleerd of gemaakt hebben rond luisteren – een toonmoment met workshops, optredens, luisterstations, silent disco.

Verhalenbundel of podcast-album: verzameling van stemmen, verhalen, tekeningen van het hele jaar – fysiek of digitaal. Denk aan de Luistermuur (zie oktober).

Luistercadeau: elke leerling schrijft of tekent iets voor een ander kind dat ze dit jaar beter hebben leren kennen door te luisteren.

KLEUTERS

Afscheidskring met wensballon:

Elk kind fluistert een wens in een (denkbeeldige of papieren) ballon.

Danslied met stop-en-luister-momenten:

Bewegen op muziek, bij stilte even luisteren naar de stilte.

Luisterdiploma:

Een feestelijk certificaat voor "goed luisteren".

1-2-3

Luisterquiz:

Vragen over geluiden, stemmen en verhalen van het schooljaar.

Klaslied opnemen:

Samen een lied zingen en opnemen als aandenken.

Complimentencarrousel:

Elk kind krijgt van drie klasgenoten een compliment dat ze moesten "verdienen" door goed te luisteren.

Soundscape van ons jaar:

Een audio-collage met geluiden, stemmen en fragmenten van het jaar.

4-5-6

Terugblik-podcast:

Leerlingen kijken terug op hun mooiste luistermoment van het jaar.

Open podium:

Wie wil mag iets delen – een gedicht, een verhaal, een liedje – en de rest luistert zonder commentaar.

Tijdscapsule:

Geschreven of ingesproken boodschappen aan hun toekomstige zelf, verzameld in een kist of audiobestand.

Erehaag van stemmen: leerlingen van het zesde leerjaar worden uitgewuifd door een haag van jongere kinderen die hen een persoonlijke boodschap meegeven.

Activiteit vanuit de maatschappij/museum/dorp/stad/...

Geluids- en Stilte-wandeling: Bezoek een lokaal natuurdomein of bos met een natuurgids, specifiek gericht op het horen van vogels, wind en ritselende bladeren.

Collega's

Complimentenslinger in de leraarskamer.

Bijlage December 2026

Schoolbreed

Activiteit met tegels Advent ("Met je hart hoor je meer"):

Leg een centraal 'pad van de Advent' aan in de inkomhal met grote papieren of kartonnen stoeptegels. Elke adventsweek leggen de klassen een nieuwe tegel met daarop een symbool van een hart en een oor. Bij de start van de Advent is de tegel grijs/gesloten. Naarmate Kerstmis nadert, vullen de tegels zich met woorden van hoop en warmte die de kinderen bij elkaar hebben 'gehoord'.

Week 1: onze tegel is nog grijs

In de klas: Deze week gaan we 'onze oren spitsen'. De tegel is nog leeg en grijs. De leerlingen krijgen de opdracht om op de speelplaats en in de klas te letten op klasgenoten die stil zijn, alleen staan of een helpende hand kunnen gebruiken.

Kinderen schrijven op kleine, grijze memobriefjes wat ze hebben opgemerkt (bijv. "Iemand was verdrietig omdat de bal weg was" of "Het was heel druk in de refter").

Op het pad: Aan het einde van de week kleeft de klas deze briefjes rondom hun eerste kartonnen tegel. De eerste stap van het pad wordt in de inkomhal gelegd.

Week 2: Luisteren naar de binnenkant

In de klas: De focus verschuift van extern observeren naar intern luisteren. We vragen onszelf af: "Als je heel stil bent, wat fluistert jouw hart dan waar je nood aan hebt?" (bijv. rust, een knuffel, een luisterend oor).

De leerlingen schrijven hun eigen 'stille wens' of nood anoniem op de achterkant van een papieren hartje.

Op het pad: De klasbijeenkomst brengt deze hartjes naar de inkomhal. De tweede tegel wordt geplaatst. De hartjes worden onder de tegel geschoven of aan de rand gekleefd.

Week 3: Woorden van hoop en warmte

In de klas: Nu de noden en de stilte gedeeld zijn, gaan de leerlingen actief 'warme woorden' spreken en schrijven naar aanleiding van wat ze de voorbije weken hoorden.

De contouren van het hart/oor-symbool op de derde tegel worden door de leerlingen volledig ingekleurd met felle, warme kleuren (rood, geel, goud). Binnenin schrijven ze met alcoholstift concrete woorden van hoop en bemoediging (bijv. "Je bent niet alleen", "Ik hoor je", "Er is altijd hoop").

Op het pad: De derde tegel wordt gelegd. Het pad begint nu letterlijk kleur en licht te krijgen.

Week 4: Het lied van Kerstmis

In de klas: De laatste dagen voor de kerstvakantie. De cirkel is rond. We vieren dat God naar ons luistert en dat wij er voor elkaar zijn.

De actie: De vierde en laatste tegel wordt versierd met een grote kerstster of kribbe in het midden van het hart/oor-symbool.

Op het pad: Tijdens een schoolbreed slotmoment (bijvoorbeeld de Kerstviering) lopen alle klassen achter elkaar over het volledige 'Pad van de Advent'. De leerkracht of directeur leest bij de laatste tegel de centrale slotboodschap voor.

Bijlage Januari 2027 (1/4)

Schoolbreed

Maak op de speelplaats of op een plek waar leerlingen, leerkrachten, ouders en andere mensen vaak passeren, een opstelling (bord, blad, vuilbak, ...) waarbij je één of enkele keren een vraag stelt met mogelijke antwoorden. Het antwoord geven wordt op een creatieve manier gedaan, bijvoorbeeld door touwtjes te verbinden, afval in een bepaalde vuilbak te doen, een pingpong balletjes in een buis te steken, ... Stel vragen in functie van 'verbinding', feest van Don Bosco, ...

Voorbeeld

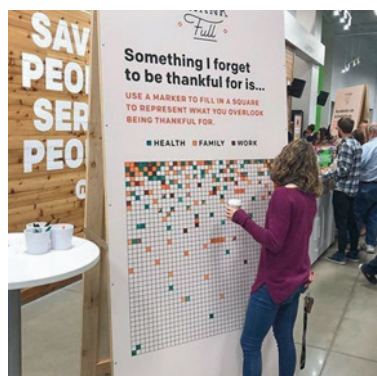
Help je onze school in beeld te brengen?

Wat maakt je ...

- Wat maakt je hoopvol? (groen)
- Wat maakt je boos? (geel)
- Wat maakt je blij? (rood)
- Wat geeft je stress? (blauw)

Antwoorden in het rooster

- mijn vriend(en)
- mijn ouder(s)
- mijn huisdier(en)
- de leerkracht(en)
- de speelplaats
- het nieuws
- mijn hobby
- mijn knuffel
- mijn partner
- vakantie
- toetsen
- ...

Bijlage Januari 2027 (2/4)

Kleuter

Grigio, de mysterieuze verschijning

's Ochtends vroeg ligt er een grote grijze pootafdruk voor de klasdeur. Binnenin, nog een pootafdruk, dan nog één... tot bij een rieten mandje met daarin een grijze knuffelhond en een briefje:

"Hallo. Ik ben Grigio – de grijze. Ik verschijn als iemand me nodig heeft. Don Bosco had me nodig en ik was er. Vandaag ben ik hier, bij jullie. Wie heeft mij nodig?"

Vertel daarna heel kort wie Grigio was.

"Een andere keer was Don Bosco in de bergen. Hij was verdwaald. Alle wegen leken hetzelfde. Hij wist niet meer waar hij naartoe moest. Don Bosco bidt.

En weer verscheen Grigio – zomaar, uit het niets. De hond liep rustig voor hem uit. Don Bosco volgde hem. Stap voor stap leidde Grigio hem de goede kant op, helemaal tot aan het dorp. En dan... was hij weg. Alsof hij er nooit geweest was."

Gespreksvragen:

"Hoe voelt het als je verdwaald bent?"

"Hoe voelt het als iemand jou de weg wijst?"

"Was Grigio een gewone hond, denk je? Of iets anders?"

Grigio gaat met ons op pad

Verhaal zie hierboven

Bewegingsspel: één kind is Don Bosco (ogen dicht of blinddoek), één kind is Grigio en leidt Don Bosco zachtjes aan de hand door de klas naar een "veilige plek".

Bijlage Januari 2027 (3/4)

1-2-3

Grigio's pootafdrukken

"Een andere keer was Don Bosco in de bergen. Hij was verdwaald. Alle wegen leken hetzelfde. Hij wist niet meer waar hij naartoe moest. Don Bosco bidt.

En weer verscheen Grigio – zomaar, uit het niets. De hond liep rustig voor hem uit. Don Bosco volgde hem. Stap voor stap leidde Grigio hem de goede kant op, helemaal tot aan het dorp. En dan... was hij weg. Alsof hij er nooit geweest was."

Grigio's pootafdrukken

Grigio heeft 's nachts pootafdrukken achtergelaten in de klas (maak ze van grijs karton). Elke pootafdruk leidt naar een nieuwe plek met een opdracht:

- 🐾 Bij de deur: "Welkom zeggen aan iemand"
- 🐾 Bij de speelhoek: "Spelen met iemand die alleen is"
- 🐾 Bij de boekenhoek: "Een verhaaltje vertellen aan een vriend"
- 🐾 Bij de tekentafel: "Een tekening maken voor iemand"

"Don Bosco vandaag" Drie waarden van Don Bosco centraal stellen:

- Vriendschap – er zijn voor elkaar
- Vreugde – plezier hebben is goed
- Geloof – ergens in geloven, in iets groter dan jezelf

Werkvorm: Waardenmuur Kinderen schrijven of tekenen:

- Iemand in mijn klas of buurt die dit doet...
- Ik doe dit zelf wanneer...
- Ik zou dit willen doen door...

Voorbeelden

- "Ik ben een goede vriend/vriendin wanneer ik..."
- "Ik help iemand als..."

Toon eenvoudige plaatjes van situaties:

- Een kind dat valt op de speelplaats
- Een kind dat alleen zit
- Een kind dat huult

Bijlage Januari 2027 (4/4)

4-5-6

Storycubes van Don Bosco

Hoe gebruik je deze storycubes in de klas?

Kinderen gooien met één of meerdere kubussen en combineren de vlakken die ze gooien tot een verhaal. Bijvoorbeeld: "Het huis in Becchi" + "Pestkoppen" + "Vriendschap" → een verhaal over hoe de jonge Giovanni ondanks armoede en pesten toch een vriend werd voor anderen.

De vier kubussen:

"Kubus 1 – Zijn leven" volgt de tijdlijn van Don Bosco: geboorte, de droom, zijn opleiding en zijn roeping als priester.

"Kubus 2 – Zijn waarden" draait rond de kern van zijn opvoedingsproject: liefde, vriendschap, vreugde, geloof en helpen.

"Kubus 3 – Zijn uitdagingen" brengt de moeilijkheden in beeld waarmee hijzelf en de straatkinderen te maken hadden, zoals armoede, uitsluiting en gevaar.

"Kubus 4 – Don Bosco vandaag" nodigt kinderen uit om de brug te maken naar het heden: salesiaanse scholen, jeugdwerk, en hun eigen actie.

Creatief verwerken

Laat kinderen, door het aanbieden van verschillende bronnen, zelf kiezen hoe ze Don Bosco voorstellen:

Tekenen/schilderen - Portret of favoriete scène

Schrijven - Brief aan Don Bosco of interview

Filmpje - Korte reportage in groepje

Theater - Scène naspelen voor de klas

Krant - Nieuwsartikel alsof hij nu leefde

Bijlage Februari 2027 (1/4)

Kleuter:

Vastenpot

Beetje bij beetje wordt de pot vol – kleine daden tellen mee.

Een grote glazen pot staat centraal in de klas. Elke keer dat een kind iets goeds doet – iemand helpen, iets delen, lief zijn – gaat er een knikker, steentje of pompom in de pot.

Het doel: de pot vullen tegen Pasen. Als de pot vol is, doet de klas samen iets goeds voor de school of buurt.

Dagelijkse activiteiten:

- Ochtend: "Hoeveel steentjes gaan we er vandaag bijdoen?"
- Middag: steentjes toevoegen met uitleg
- Tellen hoeveel er al in zitten + herhalen waarom

Verwerkingsactiviteiten:

- Eigen potje versieren om thuis verder te doen
- Brief schrijven (leerkracht schrijft, kind tekent) aan de persoon voor wie ze het deden
- Op Pasen: met de volle pot samen iets goeds doen (bloemetje brengen aan buurvrouw, tekeningen maken voor woonzorgcentrum)

Vastenakker

Vasten is zoals een akker bewerken – je plant iets goeds en het groeit.

Hoe het werkt: Een grote bruine "akker" op de muur (bruin papier). Elk kind heeft een zaadje (klein kaartje). Elke week dat ze iets goeds doen, planten ze het zaadje in de akker.

Tegen Pasen is de akker vol bloemen en planten.

Dagelijkse activiteiten:

- Elke maandag: zaadjes "planten" met een goede intentie
- Elke vrijdag: bloemen toevoegen waar de intentie gelukt is
- Water geven aan de akker als groepsritueel (symbolisch met een gieter)

Week	Thema	Goede daad
Week 1	Delen	Speelgoed uitlenen
Week 2	Luisteren	Stil zijn als iemand praat
Week 3	Helpen	Iets opruimen voor een ander
Week 4	Vergeven	Sorry zeggen en het menen
Week 5	Blij maken	Een tekening geven
Week 6	Samen	Iets samen doen dat je alleen niet kan

Bijlage Februari 2027 (2/4)

1-2-3

Vastenverhalen

Verhalen van mensen die iets loslieten en daardoor iets groters vonden – als spiegel voor eigen keuzes.

Elke week staat een ander verhaal centraal. Niet alleen bijbelverhalen, maar ook verhalen van gewone mensen, historische figuren of fictieve personages die iets hebben losgelaten.

Voorbeelden per week:

- Week 1 – Don Bosco: liet rijkdom en carrière los om bij straatkinderen te zijn
- Week 2 – Malala Yousafzai: liet veiligheid los om voor onderwijs te strijden
- Week 3 – Een lokale vrijwilliger: iemand uit de buurt die tijd weggeeft
- Week 4 – Het bijbelverhaal van Zacheüs: liet hebzucht los en gaf terug
- Week 5 – Een kind zelf: kinderen vertellen een eigen verhaal van loslaten
- Week 6 – Paasverhaal: Jezus als ultiem voorbeeld van loslaten en nieuw leven

Werkvormen per verhaal:

- Kort vertelmoment of filmpje
- Kleine groepsopdracht: "Wat liet deze persoon los? Wat kostte dat? Wat leverde het op?"
- Koppeling naar eigen leven: "Herken je iets van dit verhaal in jouw leven?"
- Creatieve verwerking: stripverhaal, monoloog, krantenartikel of podcast-fragment opnemen

De Vastentuin

Vasten is zoals een tuin onderhouden – onkruid wieden, goede dingen planten, geduldig wachten op groei.

Elke leerling heeft een eigen "tuinblad" – een vel met een lege tuin. Doorheen de vastenperiode vullen ze dit met wat ze planten (goede intenties), wat ze wieden (slechte gewoontes) en wat er uiteindelijk bloeit (wat het opleverde).

Structuur per week:

- Maandag – Wieden: Kinderen schrijven of tekenen wat ze deze week willen loslaten. Ze verscheuren het en gooien het symbolisch weg.
- Woensdag – Planten: Kinderen formuleren een concrete intentie voor de rest van de week. Zo concreet mogelijk: niet "ik ga liever zijn" maar "ik ga elke dag één keer iemand helpen zonder dat ze het vragen."
- Vrijdag – Oogsten: Korte reflectie: wat groeide er? Wat niet? Waarom niet? Geen oordeel – eerlijk kijken.

Extra verwerkingsactiviteiten:

Een echte moestuin of bloempotje bijhouden als klasproject

Vergelijking maken: "Waarom vraagt groeien tijd? Waarom vraagt veranderen ook tijd?"

Op Pasen: tuinbladen samenbrengen in een groot klasdocument – "Onze vastentuin"

Bijlage Februari 2027 (3/4)

4-5-6

De Vastenspiegel

Centrale vraag: "Wat zie ik als ik eerlijk in de spiegel kijk?"

Kinderen werken gedurende de vastenperiode aan zelfreflectie via drie lagen:

- Beginnen – iets nieuws proberen dat goed is voor anderen
- Volhouden – iets wat al goed gaat, bewust verder doen
- Stoppen – iets loslaten dat niet goed is (roddelen, schermtijd, klagen)

Wekelijkse werkvorm: Elk kind heeft een persoonlijk vastenlogboek – een klein schriftje. Elke week schrijven of tekenen ze:

- Wat ik deze week losliet...
- Wat ik deze week probeerde...
- Hoe het voelde...

Klassikale activiteiten:

- Wekelijks kringgesprek: wie wil iets delen? (nooit verplicht)
- Debat: "Is het moeilijker om iets te stoppen of iets nieuws te beginnen?"
- Gast spreker uitnodigen die iets heeft losgelaten en er sterker van werd

Afsluiter op Pasen: Kinderen schrijven één zin op een strook papier: "Dit heb ik geleerd over mezelf."

Alle stroken samen vormen een grote paaskrans.

De Vastenrugzak

We leggen dingen neer die zwaar zijn, en we geven dingen weg die anderen blij maken.

Een echte kleine rugzak hangt in de klas – Belleman Bosco's rugzak, of die van een zelfgekozen klasfiguur.

Kinderen stoppen er aan het begin van de week een "zwaar ding" in (getekend op stenen): ruzie, verdriet, iets niet willen delen.

Op vrijdag halen ze het eruit en gooien het symbolisch weg.

Dagelijkse activiteiten:

- Maandag: wat stoppen we in de rugzak? (wat maakt ons hart zwaar?)
- Woensdag: wat kunnen we weggeven aan iemand anders?
- Vrijdag: rugzak leegmaken – "We starten fris!"

Verwerkingsactiviteiten:

Eigen mini-rugzakje knutselen van papier

Tekening van "wat mijn hart zwaar maakt" en "wat mijn hart blij maakt"

Bewegingsspel: rugzak met boeken dragen vs. zonder – letterlijk verschil voelen

Bijlage Februari 2027 (4/4)

Voor de collega's

Er moeten mensen zijn die zonnen aansteken | Toon Hermans

Er moeten mensen zijn
die zonnen aansteken,
voordat de wereld verregent.
Mensen die zomervliegers oplaten
als het ijzig wintert,
en die confetti strooien
tussen de sneeuwvlokken
Die mensen moeten er zijn.
Er moeten mensen zijn
die aan de uitgang van het kerkhof
ijsjes verkopen,
en op de puinhopen
mondharmonika spelen
Er moeten mensen zijn,
die op hun stoelen gaan staan,
om sterren op te hangen
in de mist
Die lente maken
van gevallen bladeren,
en van gevallen schaduw,
licht
Er moeten mensen zijn,
die ons verwarmen
en die in een wolkenloze hemel
toch in de wolken zijn
zo hoog
ze springen touwtje
langs de regenboog
als iemand heeft gezegd:
kom maar in mijn armen

Bij dat soort mensen wil ik horen
Die op het tuinfeest in de regen BLIJVEN dansen
ook als de muzikanten al naar huis zijn gegaan
Er moeten mensen zijn
die op het grijze asfalt
in grote witte letters
LIEFDE verven
Mensen die namen kerven
in een boom
vol rijpe vruchten
omdat er zoveel anderen zijn
die voor de vlinders vluchten
en stenen gooien
naar het eerste lenteblaauw
omdat ze bang zijn
voor de bloemen
en bang zijn voor:
ik hou van jou
Ja,
er moeten mensen zijn
met tranen
als zilveren kralen
die stralen in het donker
en de morgen groeten
als het daglicht binnenkomt
op kousenvoeten
Weet je,
er moeten mensen zijn,
die bellen blazen
en weten van geen tijd
die zich kinderlijk verbazen
over iets wat barst
van mooiigheid

Ze roepen van de daken
dat er liefde is
en wonder
als al die anderen schreeuwen:
alles heeft geen zin
dan blijven zij roepen:
neen, de wereld gaat niet onder
en zij zien in ieder einde
weer een nieuw begin
Zij zijn een beetje clown,
eerst het hart
en dan het verstand
en ze schrijven met hun paraplu
I love you in het zand
omdat ze zo gigantisch
in het leven opgaan
en vallen
en vallen
en vallen
en OPSTAAN
Bij dát soort mensen wil ik horen
die op het tuinfeest in de regen BLIJVEN dansen
ook als de muzikanten al naar huis zijn gegaan
de muziek gaat DOOR
de muziek gaat DOOR
en DOOR

Bijlage April 2027 (1/2)

Kleuter

Met je hart hoor je meer

Oordeel niet, deel je oor

Je oren horen geluiden. Maar je hart hoort hoe iemand zich voelt.

Een grote hartposter hangt centraal in de klas. Rondom het hart hangen kleine oorvormpjes. Elke keer dat een kind écht geluisterd heeft – met aandacht, zonder onderbreken, met een reactie – mag het een oortje toevoegen aan het hart.

Activiteiten:

Wat hoor ik met mijn oren? Stille-experiment: kinderen sluiten hun ogen en luisteren 1 minuut. Wat horen ze allemaal? Daarna: "Maar hoe voelt de juf zich vandaag? Dat hoor je niet met je oren alleen..."

Blij, verdrietig of boos? Kinderen krijgen drie gezichtskaartjes. De juf vertelt korte situaties zonder emotie te benoemen. Kinderen houden het juiste kaartje omhoog. Hoe wisten ze dat? Niet alleen uit de woorden, maar uit de toon, het gezicht, de houding.

1-2-3

Radio Luister.punt

De klas richt een kleine Radio Luister.punt in – een hoekje met een speelmicrofoon, twee stoelen, en een zelfgemaakt "ON AIR"-bordje. Kinderen wisselen af als interviewer en als gast.

Twee kinderen gaan naar Radio Luister.punt. De interviewer stelt drie vragen aan de gast. De rest van de klas luistert. Na afloop mag de klas één reactie geven – geen oordeel, maar een echte reactie:

"Wat jij zei over... raakte me omdat..."

Voorbeeldvragen voor de interviewer:

- "Wanneer voel jij je écht gehoord?"
- "Wat doe jij als iemand niet naar je luistert?"
- "Wie luistert het best naar jou? Wat doet die persoon?"
- "Was er ooit een moment dat jij iemand niet goed beluisterde? Wat gebeurde er?"

Activiteiten:

De stille stem in de spotlight: De leerkracht kiest bewust kinderen die minder snel aan het woord komen voor een Radio Luister.punt-moment. Niet als straf of dwang – maar met een persoonlijke uitnodiging:

"Ik zou graag jouw stem horen bij Radio Luister.punt. Wil jij volgende week?"

Geluid van de week: Elk week brengt de leerkracht een geluidsopname mee – een stem, een natuurgeluid, muziek, een fragment. Kinderen luisteren en vertellen wat ze horen, voelen, denken.

Radioverslag van een goede daad: Kinderen maken in tweetallen een kort "radioverslag" over iemand in de klas die die week goed geluisterd heeft.

Bijlage April 2027 (2/2)

4-5-6

Het Luistervuur

De vuurplek is de oerplek van verhalen vertellen en luisteren. We brengen die sfeer naar de klas – warm, veilig, zonder oordeel.

Hoe het werkt: Eén hoek van de klas wordt ingericht als vuur-luisterplek: een LED-kampvuur (of oranje lampje), kussens in een kring, een deken, gedempte verlichting.

Dit is de plek voor de diepere gesprekken en verhalen.

Eén keer per week gaan kinderen in kleine groepjes van 4-5 naar de vuurplek. Een kind start met een "vuurvraag":

- "Wanneer voelde jij je écht gezien?"
- "Wat wil jij dat mensen over jou weten maar zeg je nooit?"
- "Wie mist er misschien een luisterpunt in zijn leven?"

Regels van het kampvuur – kinderen maken ze zelf:

1. Wat bij het kampvuur wordt gezegd, blijft bij het kampvuur
2. We onderbreken elkaar niet
3. We lachen niet met iemands verhaal
4. Stilte is ook oké

Het kampvuurboek: Een dik schrift bij het kampvuur. Na elk kampvuurmoment schrijft de leerkracht (of een kind) één zin op die iemand zei en die de moeite waard is om te bewaren. Aan het einde van het jaar is het een boek vol stemmen van de klas.

Verwerkingsactiviteiten:

- Marshmallow-moment: iets lekkers delen terwijl je luistert – verbinden van gezelligheid en aandacht
- Kampvuurtekening maken: "Dit is mijn veilige plek waar ik gehoord word"
- Kampvuurboek voorlezen op het einde van het jaar als afsluiter